LISTY

www.dubodiel.sk Obec Dubodiel • ročník XIX • číslo 1 • jún 2019

Vážení čitatelia!

Držíte v rukách prvé číslo obecných novín 2019. Máme za sebou prvých päť mesiacov roka, ktoré ubehli veľmi rýchlo. Zima nás obdarila bohatou nádielkou snehu, ktorý bolo treba odpratať. Jar prišla veľmi skoro, potom sa kdesi stratila, a tak nás počasie stále prekvapuje. Prebúdzajúca sa príroda, kvitnúce stromy a kvety, vôňa zeme typická pre toto obdobie, to všetko pôsobí na naše zmysly a to umocňuje naše pocity a obdiv k dokonalosti prírody. Koniec zimy si spájame aj s koncom fašiangov a začiatkom pôstneho obdobia pred Veľkou nocou. V tomto roku nás opäť potešil aj pestrý a krojovaný fašiangový sprievod obcou.

V našej obci sme už obdobie pred Kvetnou nedeľou prežívali veľmi slávnostne. Preto sme nič nenechali na náhodu a dôkladne sme sa pripravili. Významná udalosť pre všetkých farníkov aj rodákov bola 13. apríla, kedy sa konala slávnostná svätá omša spojená s posvätením nového obetného stola.

Stavanie mája v tomto roku sprevádzal mierny dážď, ktorému sme sa však mnohí potešili, lebo nedostatok vlahy ohrozoval jarnú výsadbu.

Budeme sa tešiť spolu s vami, našimi priaznivcami, na ďalšie obecné podujatia, ktorých bude aj v druhom polroku dosť, aby si každý mohol vybrať a možno sa budete chcieť s nami podeliť aj o svoje zážitky, čomu by sme sa zase potešili my, vaša redakčná rada.

Vážení spoluobčania.

V uplynulom polroku prebehli viaceré aktivity, týkajúce sa rozvoja obce a taktiež zlepšenia života v nej. Začiatkom roka sme ukončili výmenu LED svietidiel VO v obci a inštalovali časové elektrické spínacie relé, zabezpečujúce automatické zapínanie a vypínanie VO podľa vonkajšieho svetla.

Dotácia 30 tis. € od MV SR bola preinvestovaná na opravu hasičskej zbrojnice (súčasťou opravy bolo o. i. vnútorné zateplenie, výmena okien, inštalácia nových elektrických rozvodov, plynového kúrenia, osadenia samovýsuvných brán na diaľkové ovládanie, oprava podlahy a montážnej jamy a i.)

Obec zakúpila staršie, no zachovalé motorové vozidlo Ford Transit, ktoré už bolo na obecnom úrade dlhodobo potrebné.

V novej miestnosti archívu, ktorý sme zriadili v budove pošty, sme na podlahu nalepili PVC a kúpili nové regály. Na celej budove sme vymenili odkvapové žľaby a tri staré okná za plastové.

Na obecnom úrade sme zastrešili schodisko lexanovým prístreškom a pred budovou sme osadili zámkovú dlažbu a vysadili okrasné rastliny a tuje. V rámci operačného programu „Kvalita životného prostredia“ sme bezplatne získali kompostéry, ktoré sme následne rozdeľovali do domácností.

V obci sme inštalovali dva merače rýchlostí, a to na Galande pri vstupe do obce a na ulici ku škole. Plánujeme inštalovať ešte jeden v smere od Čuklasoviec.

Na budove kultúrneho domu začala plánovaná oprava strechy, ktorá sa z dôvodu nepriaznivého počasia oddialila, no v súčasnosti naplno pokračuje. Taktiež sme v kuchyni KD dali namontovať žalúzie.

A ešte niekoľko postrehov...

- *Opakovane riešime voľne pohybujúcich sa psov. Za každého psa je zodpovedný jeho majiteľ. Ak niekoho písomne upozorním, verte, že to nerobím z dlhej chvíle a že mám dobre preverené, kto je majiteľom dotyčného psa.*
- *Triedený odpad. Obec disponuje dostatočným počtom kontajnerov na triedený odpad. Problém nie je v množstve kontajnerov, ale v spôsobe triedenia – neposkladané kartónové škatule, nestlačené plastové fľaše, nepokrčené plechovky a v neposlednom rade veci, ktoré tam vôbec nepatria. Ak je kontajner plný, neklaďte odpad vedľa. Vyhoďte ho neskôr alebo privezte do dvora OcÚ, kde sklo, plasty a kovy odoberieme vždy.*
- *Parkovanie áut. Viackrát opakujúca sa téma. Parkovaním áut zasahujúcim chodníky, resp. vozovku obmedzujete svojich spoluobčanov a ostatných účastníkov cestnej premávky. V poslednej dobe, aj keď ojedinele, sa objavuje i parkovanie na chodníku a časti vozovky cesty III. tr., čo vonkoncom obec nebude trpieť.*
- *Ďalšou témou, ktorú sme riešili v spolupráci s vedením ZŠ s MŠ, je prijímanie detí do MŠ. Na otvorenie druhého oddelenia MŠ nemáme stále požadovaný počet detí, ktoré by nám vykryli financovanie potrebného pedagogického pracovníka a s tým spojených nákladov. Priestor na nové oddelenie máme, no 3-4 deti nám tieto náklady nepokryjú i keď snahou obce a školy je v maximálnej miere rodičom a deťom vyhovieť. O to viac ma mrzí, že niektoré deti z našej obce už od 1. stupňa navštevujú iné školy, i napriek tomu, že naša škola disponuje kvalitným a skúseným pedagogickým zborom a priestorovo a materiálne je dostatočne vybavená.*

Úplne na záver chcem poďakovať klubu dôchodcov za brigády na čistení obce a jej okolia. Ďakujem občanom čistiacim potok, pánom V. Judinymu za pravidelné kosenie okolia kostola, R. Šaturovi za zapožičanie vysokozdvižného vozíka a následne skladanie kompostérov a P. Kováčovi za ich dovoz z V. Hradnej.

Ďakujem všetkým, ktorí obci akokoľvek pomohli.

starosta obce

AKO SME VOLILI PEZIDENTA SR

I. kolo	**Volebná účasť: 59,7 %**
Zuzana Čaputová	39,8 %
Maroš Šefčovič	25,9 %
Štefan Harabin	10,7 %
Marián Kotleba	9,6 %
František Mikloško	4,5 %
Eduard Chmelár	3,5 %
Milan Krajniak	2,2 %
Béla Bugár	1,6 %
Juraj Zábojník	0,8 %
Martin Daňo	0,6 %
Róbert Švec	0,4 %
Ivan Zuzula	0,2 %
Bohumila Tauchmannová	0,0 %
II. kolo	**Volebná účasť: 53,7 %**
Zuzana Čaputová	55,6 %
Maroš Šefčovič	44,4 %

VÝSLEDKY VOLIEB DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU

VOLEBNÁ ÚČASŤ:	**21,55 %**
1. SMER - sociálna demokracia	21,8 %
2. Koalícia Progresívne Slovensko a SPOLU - občianska demokracia	20,1 %
3. Kresťanskodemokratické hnutie	17,8 %
4. Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko	11,4 %
5. Slovenská národná strana	5,7 %
6. Sloboda a Solidarita	5,1 %
7. Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO)	4,5 %
8. Kresťanská demokracia - Život a prosperita	4,0 %
9. SME RODINA - Boris Kollár	3,4 %
10. Kresťanská únia	2,8 %
11. KOREKTÚRA - Andrej Hryc	1,7 %
12. Demokratická strana	0,5 %
13. DOMA DOBRE	0,5 %

HISTORICKÉ VÝROČIA V ROKU 2019

100. výročie založenia Československého Červeného kríža – 6. februára
50. výročie Neil Armstrong vystúpil ako prvý človek na povrch Mesiaca – 21. júla
600 rokov od husitských vojen v Čechách
150 rokov od otvorenia Suezského prieplavu
100 rokov od úmrtia Milana Rastislava Štefánika – 4. mája
80. výročie začiatku druhej svetovej vojny – 1. september
30. výročie Nežnej revolúcie – 17. november

VÝZNAMNÉ VÝROČIA OBCE

1439 prvá písomná zmienka o obci
1784 prvé všeobecné sčítanie obyvateľstva v Uhorsku, Dubodiel mal vtedy 631 obyvateľov
1904 obec dala postaviť Kaplnku Lurdskej Panny Márie na Galande
1914 Ján Petrík (Zigových) postavil kaplnku na Kostolnej ceste
1919 založenie ochotníckeho divadla v obci
1934 tábor katolíckych skautov zo Žiliny stanoval tri týždne na farskej lúke pri kyselke
1939 založenie potravného družstva
1944 zahynul seržant Archie M. Lafond zoskokom z horiaceho lietadla na Markoviciach
1949 -1950 otvorenie pravidelnej autobusovej linky Bánovce nad Bebravou – Dubodiel
1959 prvá výstavba miestneho obecného rozhlasu
1959 otvorenie poštového úradu rekonštrukciou obecnej budovy pastierne
1969 zriadenie predajne mlieka pri pohostinstve
začiatok výstavby šatní a tribúny na ihrisku
1979 nová budova požiarnej zbrojnice a obecného úradu, vtedy MNV
nová prevádzková budova Lesov, š. p., Trenčín s bytom pre lesníka oproti kostolu
1979 otvorenie MŠ
1984 začiatok výstavby obecného vodovodu
oslavy 50.výročia činnosti dubodielskeho futbalu
1989 vybudovaná čakáreň ČSAD pred Pohostinstvom podľa návrhu rodáka Ing. J. Repu
položený asfaltový koberec na cesty cez celú obec
zrušenie prevádzky NITRATEX
oslavy 550. výročia prvej písomnej zmienky o obci
1994 otvorená autobusová linka Topoľčany – Trenčín s 2 zastávkami v obci
1999 veterná smršť zničila v lokalite Zvadlivec 262 ha smrekového porastu v ťažobnej zrelosti
2009 oslavy 570. výročia prvej písomnej zmienky o obci
2014 odhalenie pamätnej tabule seržantovi A. M. Lafondovi na budove bývalého MNV

JEDEN PRÍBEH Z MNOHÝCH

Z času na čas sa objavujú spomienky na útrapy vojnových konfliktov 1. a 2. svetovej vojny. Aj LISTY december 2018 uviedli štatistiku ľudí z Dubodiela, ktorí museli položiť zdravie a životy za záujmy stavovských aristokratov Európy. (Autorom príspevku s názvom „100 rokov od skončenia I. svetovej vojny“ bol p. Vladimír Milovský.)

PRÍBEH Z MNOHÝCH PRÍBEHOV, KEĎ SI SMRŤ KOSU BRÚSILA, ALE BOŽIA VÔĽA BOLA INÁ

Jedným z účastníkov 1. svetovej vojny bol aj Ján Judiny (Kútny) 1895–1977.

Ako 20-ročný som bol odvlečený z Trenčína do Viedne, kde pod stanmi sme sa pripravovali do boja. Tu ma navštívil môj otec, prežehnal ma ružencom a poručil Pánu Bohu.

Po troch mesiacoch vojenského drilu sme odišli vlakom do Užhorodu, odtiaľ „po svojich“ ako tylové zálohy sa približovali k frontu... Do zimy raz víťazili Rusi, v inej časti frontu zase naši. Príchodom zimy sme sa „zakopali“. Sporadické prestrelky z jednej i z druhej strany sa snažili zabrániť kopaniu „okopov“, ktoré sa zhotovovali pred líniu zákopov pre ostreľovačov. Hlad, vši, blato a slabá výstroj kosili ľudí, často sa menili a dopĺňali jednotlivé zoskupenia vojsk a ich velenie. Zjari začali Rusi častejšie kropiť delostreleckou paľbou naše postavenie. Jedného rána ruská ataléria začala biť na nás. Väčšina vojakov opúšťala prvé zákopy. Granát dopadol do zákopu, „tanistra“ preletela cez veliteľa, druhý a tretí vojak za ním zostali mŕtvi v zákope. Ja som vyskočil zo zákopu a spadol som. Videl som, ako ruská pechota s nasadenými bodákmi a krikom prebehla okolo. Nastalo ticho. Ležal som v nepokosenom obilí z minulého roka. Cez roztrhaný kabát mi na prsiach presakovala krv, no väčšiu bolesť som cítil v pravej ruke. Po chvíli ruskí „saniterci“ bežali za pešiakmi a znášali ranených. Prebral som sa, až keď ma nakladali na nosidlá. Doniesli ma k ceste, kde bolo asi desať zranených. Tam ma obviazali a spolu s ostatnými odviezli na voze do poľnej nemocnice. Pred operáciou mi vybrali z vrecka blúzy roztrhané doklady a krvou zlepený roztrhaný ruženec. Vybrali mi z pŕs a ruky črepiny z granátu. Ruka sa hojila dobre, prsia sa zapálili, mal som problémy s dýchaním. Asi po dvoch týždňoch nás plné auto odsunuli do vojenskej nemocnice v Moskve. Novopostavená 1-poschodová drevená budova bola pričlenená k murovaným častiam. Tu mi ešte vybrali ďalšie kúsky kovu z pľúc. Spolu ešte s jedným vojakom odkiaľsi z Čadce sme zostali ako obslužný personál a robili sme, čo bolo treba. Nemocnicu navštevovali „grófky z Červeného kríža“, raneným po „lamentáciách“ dávali sladkosti, alebo aj pol rubľa. My s Čadčanom sme využívali tieto návštevy a ako nemocní sme si vybrali dary na vrchnom poschodí a preoblečení aj na dolnom. Ruský lekársky sprievod ctenej návštevy registroval našu drzosť s úsmevom.

Po „Dohode“ Štefánik organizoval légie Slovanov, ktorí mali byť odsunutí na západ, pretože železničné spojenie bolo zničené, vojská cez Vladivostok pokračovali do Európy. Po odchode legionárov ruské úrady sprísnili azylovú politiku. My sme sa neprihlásili k légiám mysliac si, že ešte nejaký čas zostaneme. No asi po mesiaci sme museli opustiť nemocnicu a vydali sme sa na cestu domov. Skupiny vracajúcich sa vojakov boli zastavované kozákmi aj červenými. V Rusku sme boli prinútení pracovať v lesoch, kde sme vyrábali pražce pod koľaje. Podarilo sa nám ujsť. Išli sme zväčša v noci. Chlieb sme si museli zväčša odpracovať. Na Ukrajine sme boli pridelení k poľným prácam. Na majeri sme obsiali polia, niektorí dobrovoľníci zostali aj na žatvu. Na nádraží som sa dozvedel, že na juhu Ukrajiny chodia

vlaky do Maďarska. Dal som sa tým smerom. Domov som prišiel po ôsmich mesiacoch. Zimu som prežil doma. Začiatkom jari som bol predvolaný na vojenskú správu a po lekárskej prehliadke som bol odvelený do Kragujevca v Juhoslávii (bol tam aj Palko Kováčech ako regrút). Organizovali sa tam batalióny na Taliansko. Odpor frontových vojakov proti dôstojníckej drezúre vyvrcholil hromadnou neposlušnosťou. Štyridsaťštyri odsúdených vojakov nechcel nikto zastreliť, až Bosniaci vykonali ortieľ smrti. Prehraté bitky na ruskom a talianskom fronte a ďalšie udalosti spôsobili koniec záujmov stavovských aristokratov Európy a koniec monarchie.

Ako účastník kragujevskej vzbury som bol po rokoch pozvaný na oslavy do Trenčína. Tu mi bol odovzdaný Pamätný list s medailou.

Ako spomienka na tieto udalosti mi zostala guľka v ramene, ktorú odhalil röntgen, ktorá sa časom dostala zo svalu pod kožu, a ruženec, ktorý mi otec doniesol do Viedne.

Podľa rozprávania asi z r. 1970

František Judiny

VIANOČNÉ TRHY 2018

Posledný mesiac v roku aj u nás v Dubodiele rezonovali vianočné trhy. Na námestie prišlo množstvo návštevníkov. Atmosféra bola príjemná, voňala ihličím, po medovníkoch, medovinke, grogu, vínku, ale aj guláši, kapustnici či držkovej. Stánky zaujali tradičným vianočným a iným sortimentom, medzi ktorým nechýbali ani domáce zabíjačkové špeciality.

Rozžiarený vianočný stromček, ktorý dominoval celému námestiu, si zaslúžil slová chvály. Ale aj z ľudí, ktorí prišli na námestie, sálalo akési teplo, srdečnosť, radosť. Bolo cítiť, že prichádzajú Vianoce, najkrajšie sviatky roka. Ľudia dlho postávali v skupinkách a priateľských rozhovoroch, pochlipkávajúc vianočný punč, medovinu či iný nápoj. Mnohí návštevníci objavili pod stánkami posledný darček pre svojich blízkych a iní využili možnosť stretnúť sa so známymi a strávili tak príjemné chvíle, ktoré do Vianoc zostávali.

Všetci, ktorí prišli, zažili príjemnú adventnú atmosféru a tým vyjadrili aj pochvalu všetkým, ktorí sa postarali o prípravu a realizáciu tohto už tradičného podujatia.

Ľ. Šťastná

KOLEDOVANIE 2018

Ako je v našej obci už dlhodobou tradíciou, aj tento rok sme sa zúčastnili koledovania Dobrej noviny. Spolu nás koledníkov bolo 13, z toho 10 dievčat a 3 chlapci. Tento rok sa do koledovania prihlásilo 30 rodín, a tak sme sa rozdelili na dve skupinky, aby sme všetko stíhali...

Koledovanie Dobrej noviny v tomto roku Monika Trnčáková odovzdala nám, mladším dievčatám Monike Šaturovej a Terezke Hrebíčkovej. Riadili sme sa jej cennými radami a skúsenosťami, ktoré sme získavali pod jej vedením v predošlých rokoch. Sme jej všetci vďační za krásnu činnosť a prácu s deťmi.

Samotnému koledovaniu predchádzali spoločné stretnutia – nácviky detí, na ktorých sme sa učili krátke vinše a koledy. Okrem toho sme sa bližšie oboznamovali s tohtoročnými projektmi, ktoré sme touto činnosťou podporili. Motto tohtoročného koledovania znelo: „Padlo do úrodnej pôdy." Predstavili sme si tri deti z Ugandy, ktoré boli hlavnými tvárami tohto roku. Pomohli nám pochopiť, aká náročná môže byť existencia s postihnutím. Čo možno bolo trochu nepochopiteľným a obdivuhodným, bola ich neskutočná radosť zo života. Okrem týchto detí sme si povedali aj o drobných podnikateľoch, napríklad o vdovách z mestečka Tororo, ktoré vyrábajú arašidové maslo. Deti síce poslušne počúvali, no aj tak sa im najviac páčili spoločné hry, pretože tam sa mohli živo zapojiť. Ani sme si to nevšimli a mesiac prípravy bol za nami. A tak sme 25. decembra zavítali do vašich príbytkov. So sebou sme mali betlehemčeky, ozembuchy s roľničkami, pokladničky a letáčiky Dobrej noviny. Aj napriek tomu, že keď sme začínali koledovať, snežilo a fúkal silný vietor, zvládli sme to. Spokojní sme sa vrátili do kostola, kde sme si rozdelili sladkosti a spočítali vykoledované peniaze.

Chvála patrí našej najmladšej členke Mirke Kopeckej, ktorá vydržala trojhodinovú chôdzu dedinou a neváhala sa naučiť krátky vinšík. Vďaka patrí samozrejme všetkým koledníkom aj Terezke za ochotu, ktorú prejavili počas celej prípravy, ale aj dňa samotného koledovania. A ďakujeme hlavne vám, milé rodiny, za naozaj srdečné privítanie. Boli sme radi, že sme vám aj takto mohli spríjemniť vianočné chvíle, a zároveň pomôcť ľuďom v núdzi.

Vyzbieralo sa presne 1145 eur. Tieto peniaze budú použité na projekty Dobrej noviny, napríklad aj na podporu detí z ugandského mestečka Nkokonjeru. Tieto deti trpia rôznymi postihnutiami. Žijú v Dome prozreteľnosti, vedeného sestrami z kongregácie Malých sestier sv. Františka z Assisi. Práve tu dostávajú špeciálnu starostlivosť. Okrem tohto projektu Dobrá novina pomáha aj ľuďom, ktorí sa rozhodli podnikať. Vďaka minuloročným finančným podporám si takto rozbehlo vlastnú živnosť hneď niekoľko skupín ľudí. Peniaze z koledovania nepoputujú len do Ugandy, ale podporia aj ďalšie rozvojové projekty pre ľudí v núdzi v Etiópii, Kamerune, Južnom Sudáne, Keni, Rwande a Tanzánii.

Keďže sa koledovanie v našej obci osvedčilo ako vítaná činnosť, prajeme jej dlhú životnosť, deťom ochotu zapájať sa a rodinám, ktoré ich prijímajú, úprimnú radosť a spokojnosť, akú možno získať len činom pomoci druhým.

Monika Šaturová

KRÁSA DUBODIELSKEJ VÝŠIVKY V ŠPERKOCH

Jedného dňa som listovala na webovej stránke „tete-art“, čo je značka ručne vyrábaných šperkov a doplnkov zameraná predovšetkým na slovenský folklór a neuveríte, čo som objavila: náušnice s motívom nášho dubodielskeho kroja.

Veľmi ma to zaujalo a samozrejme zvedavosť mi nedala, tak som napísala vedeniu tete-art, kde prišli k tomuto vzoru... a toto je ich odpoveď:

„Ambróz (tak nazvali vzor dubodielskeho kroja) patrí medzi jedny z „našich“ prvých vzorov a nechali sme sa inšpirovať priamo krojom z Dubodiela.

Jedného času sme sa ešte ako diváci zúčastnili akcie Hontianska paráda, kde sme natrafili na pani, ktorá mala na sebe niečo ako lajblík s týmto vzorom. Dovolila nám vyfotiť si detail výšivky, s ktorým sme následne pracovali.

V tej dobe sme ešte nevedeli, že ide o výšivku z Dubodiela a ona to zrejme tiež nevedela. Pripomínala nám trochu Čičmany, ale celkom nám to nesedelo. A hneď na našej prvej handmade akcii, kam sme „Ambróza“ zobrali, prišla

k nám dievčina, čo žije niekde v zahraničí a zhíkla na plné hrdlo: „Aha, veď to je zrkadielko s výšivkou z Dubodiela. A tak sme už aj my boli múdrejší a zároveň nás potešilo, že hneď prvučká naša krasotinka vo vzore Ambróz putovala dievčine z Dubodiela, ktorá žije v zahraničí a tak má so sebou kúsok domova.

Od tej doby má Ambróz u nás svoje čestné miesto a vždy upozorňujeme zákazníkov, že nejde o čičmiansky vzor, ako si väčšina myslí.“

Takže toto je vysvetlenie tímu tete art.

Výrobky tejto značky sú naozaj krásne a jedinečné, pretože prenášajú tradičné folklórne prvky do moderných, každodenných outfitov a outfitov na špeciálne príležitosti.

Nájdete ich na webovej stránke *www.tete-art.com* a zároveň na instagrame tete art a Facebooku *TeteArtSperky.*

Jitka Šprtková

UVÍTANIE DETÍ DO ŽIVOTA

V stredu 16. 1. 2019 sa v sále kultúrneho domu uskutočnila milá slávnosť – „Uvítanie detí do života“.

Za uplynulý rok pribudlo v našej obci sedem malých občiankov. Keďže sa táto akcia koná len raz za rok, medzi deťúrencami bol už pekný rozdiel. Tie najstaršie už prišli „po svojich“ a zvedavo sa obzerali na to, čo sa deje a tie najmenšie si ešte sladko spinkali v perinke.

Detičkám, rodičom a ostatným prítomným sa prihovoril starosta obce a odovzdal im malý darček. Po oficiálnej časti rodičia ešte zotrvali vo vzájomnom priateľskom rozhovore a pri fotení svojich ratolestí.

Vitaj medzi nami,
utešené dieťa,
nech na teba iba dobré sudby
žitia letia,
nech ti Pán Boh požehnáva
všetky žitia kroky
a buď šťastné v svete krásnom
mnohé dlhé roky.

J. P.

FAŠIANGY

Fašiangové obdobie v našej obci už tradične sprevádza fašiangový sprievod v maskách, maškarný ples a najmä koštovka zabíjačkových dobrôt.

Kedysi boli na dedinách zabíjačky neoddeliteľnou súčasťou predvianočného obdobia, ale najmä fašiangov. Dnes môžu domáce originálne zabíjačkové dobroty ľudia ochutnať len málokedy. Aj preto je o obecné zabíjačky veľký záujem.

Tak to bolo i tento rok. Obsadené stoly, dobrá nálada a rýchlo míňajúce sa výrobky to len potvrdzovali. O pochvalné reči na adresu majstrov mäsiarov nebola núdza. Ale pochvalu si zaslúžia všetci, ktorí sa každoročne pričiňujú o zdarný priebeh oslavy fašiangov.

Nech je želaním všetkých nás, aby sa nestratili tradície ako také, ale aby vždy mali svoje miesto nielen v našej obci, ale v celej spoločnosti. Je len na nás, ako s nimi naložíme a čo z nich zanecháme pre ľudstvo, ktoré príde po nás.

JP

INOVECKÝ MARATÓN

26. ročník Inoveckého „maratónu“ sa uskutočnil 30. marca 2019. Za krásneho počasia sa podujatia zúčastnilo 27 turistov, z toho celú trasu, čiže tri výstupy na vrchol Inovca v jeden deň so štartom z Dubodiela absolvovalo 22 pretekárov.

Patrili medzi nich aj obyvatelia našej obce Vladimír Malec a Peter Petrík. Obaja časom 4 hod. 32 min., zlepšili svoj výkon z minulého roka o 34 minút. Tretím účastníkom z Dubodiela bol spoluorganizátor tejto vydarenej akcie Milan Rehák. Dvaja účastníci tohtoročných pretekov dosiahli čas pod tri hodiny, z toho víťaz 2 hod. 56 min. Rekordérom doterajších podujatí je Mário Jakúbek z Trenčianskej Turnej, ktorý v roku 2016 zabehol túto trasu za 2 hod. 46 min.

Pozývame každého, kto by sa cítil na prekonanie rekordu, alebo by si chcel len otestovať svoju kondíciu, aby prišiel na 27. ročník v roku 2020.

Peter Petrík

KLUB ŽIEN OSLÁVIL MDŽ

Členky Klubu žien sa už tradične schádzajú pri príležitosti Medzinárodného dňa žien, aby oslávili svoj sviatok. V tento deň venujeme väčšiu pozornosť ženám, ich práci a životu pre rodiny a celú spoločnosť.

Dňa 10. marca 2019 sa zišlo v miestnom zariadení Allpresso 43 členiek nášho klubu.

Slávnostný príhovor a prednes poézie členkami klubu nás sviatočne naladil. Deti zo Základnej školy v Dubodiele nás potešili a rozveselili básničkami a pesničkami, ktoré s nimi nacvičili pani učiteľky a odovzdali nám pekné blahoželania. Nechýbalo ani dobré jedlo z kuchyne Allpressa a kvety od starostu obce.

Posedenie bolo príjemným spestrením nedeľného popoludnia a v dobrej nálade sme sa rozchádzali za svojimi bežnými problémami a každodennými povinnosťami.

NÁVŠTEVA DIVADLA

Na oslavu MDŽ nadviazala na druhý deň 11. marca 2019 návšteva divadla v Nitre, za účasti 20 osôb.

Divadelné predstavenie, hra Štefánik – slnko v zatmení – bolo veľmi aktuálne v roku 100. výročia smrti generála M. R. Štefánika. Boli sme svedkami dramatických i vtipných okamihov z pestrého života tohto skvelého diplomata, vedca, cestovateľa, človeka nezlomnej vôle a horlivého vlastenca. Divadelné predstavenie nás obohatilo o nové informácie o ňom a prinieslo skvelý umelecký zážitok. Jeho význam a zásluhy o vznik Československa ocenili generácie pred nami i súčasná generácia, starší i mladí, ktorí mu určili prvenstvo v televíznej ankete Najväčší Slovák.

Ďakujeme obecnému úradu a starostovi obce za poskytnutie autobusu na zájazd a všetkým za účasť na našich podujatiach.

Mária Petríková

VYSVIACKA

„Oltár, symbol rodinného stola nás všetkých zjednocuje.“

Naša farnosť prežívala 13. apríla 2019 veľkú slávnosť. Farský kostol Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej poctil svojou návštevou nitriansky diecézny biskup J. E. Mons. Viliam Judák.

Za účasti kňazov bánovského dekanátu, starostov obcí Cimenná, Dubodiel, Veľká Hradná, farníkov a pozvaných hostí požehnal obnovenému interiéru kostola a posvätil nový obetný stôl, do ktorého vložil relikvie sv. Margity Márie Alacoque, sv. Alojza Gonzagu a sv. Pia V., pápeža.

Celej slávnosti však predchádzalo kompletné zreštaurovanie oltárov, krížovej cesty a sôch, ktoré sa uskutočnilo v mesiacoch apríl – august 2018 a ktorú realizovala firma UMAR z Kľúčovca v okrese Dunajská Streda. Cena diela predstavovala sumu cca 28 tis. €. Krásny vzhľad interiéru kostola umocnil nový obetný stôl, ambona, kreslá pre kňaza a miništrantov a erb farnosti, ktorý zhotovil majster Štefan Andrej Duja a jeho firma Artsacra z poľskej Wielogury. Hodnota diela dosiahla sumu cca 16 tis. €.

Najväčšia vďaka a úprimné Pán Boh zaplať patrí dôstojnému p. farárovi Mgr. Petrovi Bajzíkovi, ktorý sa na túto neľahkú úlohu podujal. V neposlednom rade veľká vďaka patrí všetkým občanom a inštitúciám, ktorí finančnými darmi a akýmkoľvek iným spôsobom prispeli k realizácii tohto krásneho umeleckého diela, na ktoré môžeme byť právom hrdí.

Redakčná rada

NIEČO Z HISTÓRIE

OTVORENIE POŠTOVÉHO ÚRADU V OBCI

Prvá telefónna stanica pre obec bola zriadená v r. 1940, verejná telefónna hovorňa bola umiestnená v pohostinstve, ale samostatný poštový úrad v obci ešte nebol. Všetka pošta prichádzala do Trenčianskeho Jastrabia a poštový doručovateľ, po našom poštár, nosil poštu z Jastrabia za každého počasia občanom denne a cestu absolvoval pešo. Až neskôr mu pridelili bicykel, ktorý viac tisol pred sebou, ako sa viezol. Balíky si museli občania odosielať a preberať osobne v Trenčianskom Jastrabí. Prvým poštovým doručovateľom bol Štefan Hrbáčik, prezývaný „legionár", pretože bol členom čsl. légií v Rusku. Po odchode do dôchodku prevzal túto službu Jozef Malec, po ňom nastúpila dcéra Brigita Masárová.

Zriadeniu pošty v obci bolo treba vynaložiť veľké úsilie. V rokoch 1957–1959 na mieste bývalej pastierne vybudovali preto novú budovu poštového úradu, ktorá od 11. apríla 1959 začala slúžiť občanom. Jej otvorenie malo veľký význam, ktorý vzrástol otvorením pobočky Štátnej sporiteľne Trenčín. Denná tlač a listy sa dostali k svojim adresátom už dopoludnia. Služby sporiteľne boli od r. 1982 zrušené a prevedené do Trenč. Jastrabia, občan tak musel merať cestu kvôli úsporám dvakrát.

Poštovou doručovateľkou boli v ďalších rokoch Magdaléna Hrbáčiková, Dana Piláthyová a v súčasnosti Angela Žáčiková. Začiatkom 80. rokov doručovali občanom pravidelne asi 200 ks novín a 120 časopisov. Podľa údajov z r. 2004 to bolo 26 ks denníkov, 35 ks týždenníkov, 20 ks rôznych časopisov. Katolícke noviny odoberalo 41 občanov, Posol 40 a Písmo sväté pre každého 12 občanov. Mnohí občania využívali možnosť nákupu novín a časopisov na pošte, alebo v novinových stánkoch v meste cestou do práce.

Funkciu vedúcej Pošty Dubodiel vykonávala Emília Chrenková-Krištofová, Lenka Masárová, Jana Richtárechová-Piláthyová, Zuzana Stopková, Petra Petríková-Procháckova, všetko obyvateľky obce. Určitú dobu dochádzala z Trenč. Jastrabia Matilda Riecka a na občasné zastupovanie sa vystriedali ďalšie pracovníčky.

Obec v 90. rokoch odpredala svoju budovu z roku 1959 SP, a. s. Tým, že sa postupne menilo využívanie poštových služieb, pretože sa pristúpilo k využívaniu nových komunikačných technológií a platieb, tým viac bola naša pošta pre Slovenskú poštu, a. s., nerentabilná. Prevyšovali náklady nad výnosmi. Po iniciatíve starostu – zlepšiť pracovné podmienky zamestnancov pošty pristúpila SP, a. s., k zrušeniu pošty, nakoľko by si to vyžiadalo ďalšie náklady na stratovú poštu.

Starosta obce Mgr. Anton Prechádzka chcel pre obyvateľov zachovať poštové služby, tak v roku 2018 bola zriadená pod obecným úradom Pošta PARTNER. Sídli v budove bývalého MNV a zdravotného strediska, ktoré prešlo výraznou rekonštrukciou. Vedúcou je Emília Judinyová. Poštová doručovateľka A. Žáčiková denne chodí po zásielky na Poštu do Trenč. Jastrabia, aby ich následne doručila adresátom a znova merala cestu do Trenč. Jastrabia urobiť uzávierku. Svoju prácu vykonáva rada, tak ako aj všetci jej predchodcovia. Malý rozdiel v doručovaní zásielok kedysi a dnes je v tom, že dnes dostávame zásielky do novinových schránok, čo kedysi nebývalo. Od poštárky si preberáme doporučené zásielky alebo hradíme inkaso a mnohé ďalšie. V minulosti bol poštár vítaným návštevníkom domu, hlavne keď priniesol adresátovi peniaze, alebo dlho očakávaný list od blízkej osoby. Ale aj dnes mnohých poteší osobné stretnutie. Tak nech sú aj naďalej pani poštárky poslom dobrých zvestí.

POTRAVNÉ DRUŽSTVO

Potravné družstvo v obci vzniklo v r. 1939, postupne získalo 183 členov so 401 podielmi. Družstvá vznikali z potreby spoločnej ochrany a svojpomoci pred obchodníkmi a priekupníkmi pri predaji potravín a spotrebného tovaru. K výhodám členstva patrilo finančné zvýhodňovanie 2–3% úrokom z peňažnej hodnoty celoročného nákupu. Hodnoty nákupu sa zaznamenávali v členskej (nákupnej) knižke, ktorú mal každý člen. Potravné družstvá spočiatku umiestňovali predajne v odkúpených obchodoch alebo prenajatých miestnostiach ap. K ich vybaveniu patrila obvykle predajňa, hostinec, kancelária.

U nás mali prenajaté priestory v urbárskej budove. Finančne podporovali miestne školstvo a cirkev. Od roku 1934 zásobovanie obchodov potravných družstiev uskutočňovalo Nákupné ústredie potravných družstiev (Nupod), pre nás bol sklad v Chynoranoch. Všetky príjmy, výdaje, tržby podliehali kontrole pokladníka družstva a členov správy. Predsedom potravného družstva bol Pavol Chrenko, Peter Malec podpredseda, Ján Mikula pokladník, členovia správy Ján Judiny, Štefan Petrík, Pavel Hostačný. Predsedom dozorného výboru bol Pavel Bezák, podpredsedom Štefan Danáč, členovia Jozef Országh, Štefan Červený, Štefan Malec, Pavel Petrík. Účtovníkom bol Ladislav Domček, správca školy, po ňom Jozef Hromník.

Prvým vedúcim potravného družstva obchodu a hostinca (v urbárskej budove) bol Rudolf Brezničan, rodák z Papradna. Po dvoch rokoch sa vedúcim stal Jozef Gabovič, rodák z Novej Vsi nad Váhom. Postupne došlo k zmenám v obchodnej sieti. Pohostinstvo sa odčlenilo a presťahovalo do priestorov u pani Kurilovej (budova už zbúraná, stála v priestoroch susediacich s pozemkom M. Kopeckého ml. pri starej pošte), v ktorom pracovala do začiatku 60. rokov. Po nej prevzal pohostinstvo Cyril Chrenko, ktorý sa vyučil u p. Gaboviča a viedol ho až do odchodu na invalidný dôchodok. Jozef Gabovič s rodinou viedli úspešne predajňu do r. 1964, kedy sa z obce odsťahovali do novopostaveného rodinného domu v Kočovciach. Predajňu po ňom prevzala ako vedúca Terézia Obstová.

Potravné družstvá sa v r. 1965 transformovali a vznikli družstvá s názvom Jednota. V r. 1966 bola aj v našej obci otvorená predajňa Jednoty SD v hornom konci (vedľa fary), vedúcou bola Mária Prechádzková. Do uvoľnených a zrekonštruovaných priestorov obchodu a bytu sa vrátilo pohostinstvo. Po r. 1990 urbárska obec Dubodiel v rámci reštitučného zákona požiadala Jednotu SD o navrátenie majetku. Od 1.1.1991 sa v celej republike ukončilo centrálne riadenie maloobchodných cien a do platnosti vstúpila voľná tvorba cien, tzv. liberalizácia cien a pristúpilo sa k zreálneniu členskej základne. Výročnej schôdze členov Jednoty SD Dubodiel v r. 1992 sa zúčastnilo len niekoľko členov, ktorí prejavili malý záujem o ďalšiu činnosť Jednoty SD. Priestory Pohostinstva boli vrátené urbárskej obci. V novembri 1994 sa poslednou inventúrou v predajni Jednota SD skončila činnosť predajne a členská základňa po viac ako 50-tich rokoch v obci zanikla. Po roku 1994 začali v obci fungovať súkromné predajne.

Ľ. Šťastná

TORZO

Som to ja, ktorá nemá páru v okolí, možno aj v okrese. Bola som najväčšia, najkrajšia, vyzývavá. Aj keď mi ruský guľomet trhal telo, zostala som hrdá. Chránila som ľudí, ktorí sa schovali pod moje krídla – konáre. Svoju korunu som rozšírila aj mimo svojho územia (sprivatizovala som si ho, bolo to potrebné pre môj majestát).

No plnila som Božiu vôľu. Na jar som rozkvitla, svojou vôňou som vábila roje včiel (hrešila som svojou pýchou). No – súdená som bola po ovocí, ktoré som hojne rozdávala. Ľudia ma mali radi, venovali mi pozornosť a lásku.

Teraz, keď som vekom a vetrom stratila svoj pôvab, vraj zostalo zo mňa len torzo (toto meno sa mi vôbec nepáči). Zostávam tu na Závrší ako pamätník dávnych dôb. Svoj vek ako dáma neprezradím, ak to bude niekto chcieť vedieť, má možnosť to zistiť po mojej smrti.

Príďte, poznáte ma podľa lístka, ktorý je navrchu tmavozelený a zospodu belavý (niekedy si spravím aj mejkap dočervena).

Som to ja Torzo – Vaša Rakyťovka Hrušková

František Judiny

MUSÍM ÍSŤ ĎALEJ

V Trenčíne a okolí je veľa pacientov so sclerosis multiplex. Ja patrím medzi nich. Ochorenie sa najčastejšie prejaví v mladom veku. Medzi 20.– 30. rokom života. Postihuje 2- až 3-krát častejšie ženy ako mužov. Neexistujú dvaja pacienti, ktorí by mali úplne rovnaký priebeh a príznaky ochorenia. Celosvetovo je asi 2,5 milióna pacientov. Výskyt stúpa so vzdialenosťou od rovníka. Vysoký výskyt je napríklad v krajinách okolo Škandinávie a severnej Európy. Okolo rovníka sa toto ochorenie prakticky nevyskytuje. SM sa nededí z rodiča na dieťa. Aj keď riziko je tu vyššie. Je to nevyliečiteľná, ale liečiteľná choroba. Existuje už množstvo liekov na spomalenie rozvoja ochorenia a nezvratného poškodenia centrálneho nervového systému.

Sclerosis multiplex je chronické zápalové ochorenie centrálneho nervového systému. Imunitný systém organizmu chybne útočí proti vlastným štruktúram v mozgu a spôsobuje poškodenie. Lokalizácia sa líši, takže aj príznaky u pacientov sú rôzne. Okrem fyzického postihnutia sú prítomné aj psychické problémy. Patria sem napríklad poruchy videnia, citlivosti, trpnutie a mravčenie v končatinách, svalová slabosť, poruchy chôdze a rovnováhy, ťažkosti s vyprázdňovaním, močením, neustály pocit únavy, sexuálne problémy, poruchy pamäte, koncentrácie, depresie.

V roku 2016 sme v Trenčíne založili klub Sclerosis multiplex, ktorý je už 25. regionálny klub Slovenského zväzu sclerosis multiplex. Som predsedníčkou klubu a volajú ma Dubodielka. Ja ich za odmenu volám ,,poddaní“. V roku 2018 bolo v klube 30 členov. Počet členov sa stále mení. Vzájomne si pomáhame a podporujeme sa. Vymieňame si informácie aj skúsenosti. Mesto Trenčín nám bezplatne poskytlo bezbariérové priestory. Stretávame sa pravidelne každý mesiac. Aj v klube, aj v cukrárni na káve. Cvičíme s fyzioterapeutkou, komunikujeme s lekármi, organizujeme prednášky, rekondície, rehabilitácie, zbierku, propagujeme a informujeme o klube a o SM. Zúčastňujeme sa aj aktivít SZSM, keďže sme jeho regionálny klub. Napríklad na seminároch, prednáškach, cvičeniach, abilympiáde. Tu sa mi osobne aj darí občas vyhrať cenu za najkrajšie ozdobený medovník. Spolupracujeme s mestom Trenčín aj s Piaristickým gymnáziom Jozefa Braneckého v Trenčíne.

Naše aktivity si chceme zachovať čo najdlhšie a v takej forme, aby vyhovovali čo najviac našim potrebám. Postupne ich budeme prispôsobovať a meniť k lepšiemu. Chceme byť čo najdlhšie sebestační a žiť život, ako sa nám najlepšie bude dať. Musíme ísť ďalej... Snažím sa, aby moji poddaní boli spokojní a mohli povedať, že do klubu SM sa oplatí prísť. V klube nachádzame porozumenie, podporu, pomoc a vzájomnú oporu. Pomáhame si s problémami, tešíme sa z úspechov. Sme radi spolu a vždy sa tešíme na všetky ďalšie stretnutia.

Za všetkých členov by som si priala, aby to takto vydržalo čo najdlhšie.

Jaroslava Michalechová-Dubodielka
predsedníčka klubu

MLÁDEŽNÍCKY SPEVÁCKY ZBOR

K najväčšej udalosti pre členov farského speváckeho zboru v Dubodiele bezpochyby patrí už takmer tradičný Vianočný koncert. Zorganizovať takúto akciu by bolo určite veľmi náročné, keby všetko bolo na pleciach jedného človeka. Našťastie máme v Dubodiele a jeho okolí veľa šikovných a ochotných ľudí.

Ako sa taký koncert vlastne pripravuje? V prvom rade musíme zistiť, koľkí z nás sú ochotní venovať spevu a nácvikom svoj čas. (Posledné štyri roky to problém nebol, ale začíname cítiť, že sa nám tvorí v spevokole generácia mamičiek a otcov so záväzkami.) Následne vyberieme termín samotného koncertu, aby sme vedeli naplánovať nácviky. S nimi začíname koncom októbra a stretávame sa na dve hodiny každú druhú sobotu podvečer. Ak nestihneme niektoré piesne úplne nacvičiť, pomáhame si nahrávkami v mobile či z internetu.

Posledné vianočné sviatky sme mali možnosť podeliť sa o výsledok z nácvikov nielen v našom farskom kostole, ale aj v kostole v Trenčianskom Jastrabí, kde sme sa stretli s veľmi povzbudzujúcou spätnou väzbou.

Okrem pravidelného spievania na detských sv. omšiach každú druhú nedeľu v mesiaci sme si tento rok spravili radosť pásmom modlitbových piesní Taizé v podvečer pôstnej soboty, ktorá bola dva týždne pred veľkonočnými sviatkami.

V máji sme zavŕšili sezónu majálesom pre zbor, tzv. Zboráles. Prišli členovia spevokolu, niekdajší i terajší, so svojimi partnermi. Na začiatku sme sa posilnili chutnou kapustnicou nášho pána farára Petra Bajzíka. Šikovné gazdinky napiekli, a tak nechýbala ani sladkosť ku káve. Následne sme spievali, tancovali, tombolovali a veselili sa.

Preto vás všetkých, ktorí hráte na hudobný nástroj, či radi spievate a chcete túto radosť rozdávať ďalej, chceme povzbudiť, aby ste sa pridali k nám a obohatili tak svojou prítomnosťou náš zbor. Stačí vám chuť spievať či hrať. Sadnite si k nám pred detskou sv. omšou, staňte sa členom našej facebookovej skupiny Mládežnícky zbor Halleluja, príďte na nácvik sami, či niekoho doveďte.

Radi vás uvidíme a ešte radšej si spolu zaspievame!

Tešíme sa na vás!

Mgr. Ján Kyselica

KVAPKY ĽUDSKOSTI

6. februára 1919 uplynulo 100 rokov od založenia Československého Červeného kríža. ČK sa stal symbolom a vykonávateľom pomoci človeku vo chvíľach najťažších. Pre svoju nestrannosť a nezávislosť pôsobí tam, kde iný nemôže zasiahnuť. Vo svojej činnosti sa riadi základnými princípmi, ktorými sú: humanita, nestrannosť, neutralita, nezávislosť, dobrovoľnosť, jednota a univerzálnosť. ČK pri svojom poslaní nerobí pri svojej činnosti rozdiely podľa rasy, náboženstva, národnosti, pohlavia, spoločenského postavenia. Svoje uplatnenie má i v čase mieru, hlavne v ochrane života a zdravia, predovšetkým v predchádzaní chorôb, pri katastrofách, úrazoch, v zmiernení ich dôsledkov. 8. máj je dňom narodenia zakladateľa ČK Henryho Dunanta, zároveň aj svetovým dňom ČK.

V našej obci začala s prednáškami spojenými s praktickými ukážkami poskytovania prvej pomoci v roku 1926 učiteľka Edita Domčeková, rod. Voitová. Zameriavala sa aj na prednášky o osobnej hygiene, výžive, stravovaní. Pre svoju činnosť najskôr získala dorastajúcu mládež, veď im musela často poskytovať pomoc pri úrazoch a náhlych bolestiach. Dorast Československého Červeného kríža založila na škole 1.9.1934. Osvetovú zdravotnícku činnosť vykonávala v obci až do r. 1963, kedy odišla do dôchodku a z obce sa odsťahovala. Predsedníčkou potom bola p. Emília Hromníková. Pod jej vedením začali členovia okrem poskytovania prvej zdravotníckej pomoci rozširovať svoju činnosť o bezpríspevkové darcovstvo krvi. Naši občania prvýkrát spoločne darovali krv 4.2.1964. Boli to: Margita Petríková, Anna Milovská, Mária Országhová. Tí, čo už nie sú medzi nami: Alojz Petrík, Emília Hromníková, Anton Petrík (Šťubrik), František Petrík (Babiných), Anna Petríková (Zigových), Štefánia Janíková, Irena Obstová, Mária Hrbáčiková, Viktória Malecová, František Hostačný, Mária Precháckova (Lacova). Dobrovoľní darcovia krvi sa odberov zúčastňovali 2-krát v roku. Veľkým propagátorom bezpríspevkového darcovstva krvi bol obvodný lekár MUDr. Juraj Brožek, ktorý sa zúčastňoval spoločných odberov s darcami z Dubodiela, Trenčianskeho Jastrabia a Tr. Mitíc, po ktorých nasledoval spoločný obed v niektorej z obcí. Predsedníčkou ZO ČSČK bola po E. Hromníkovej p. Oľga Repová. Najväčší počet darcov bol v r. 1982, 35 darcov. V r. 1993 bolo v obci 21 aktívnych darcov. Veľkú zásluhu pri organizovaní dobrovoľných odberov krvi mal p. Marián Struňák. Neskôr p. Margita Kopecká, ktorí boli sami aktívnymi darcami.

Činnosť ZO ČSČK sa zameriavala aj na kultúrno-osvetovú a brigádnickú činnosť. Členky p. Berta Hromníková, Anna Stopková, Anna Petríková pracovali v službách dobrovoľných sestier v nemocnici. P. Anna Milovská ako dobrovoľná zdravotná sestra opatrovateľka. V r. 1989 vo funkcii predsedníčky došlo k výmene, nakoľko p. Anna Hromníková sa odsťahovala z obce, prevzala ju Ľ. Šťastná. Členky sa zapájali aj do rôznych brigád za účelom získania finančných prostriedkov na svoju činnosť. Poslednú veľkú brigádu zorganizovali pri čistení a sušení harmančeka na JRD Podhorie v sušičke v Dubodiele v auguste 1989.

Po vzniku samostatnej SR v roku 1993 sa Slovenský Červený kríž stal nástupníckou organizáciou ČSČK na území SR. Od roku 1993 sme začali používať názov SČK Miestny spolok Dubodiel. Po výročnej členskej schôdzi 2. marca 1997 a poďakovaním darcom krvi malým darčekom začala činnosť MS SČK v našej obci zaostávať. Počet členov v najlepších rokoch bol 107, postupne klesol na polovicu. Posledné členské známky sme uhradili v r. 2008, potom bol vo financiách nulový zostatok. Mladých do spolku nepribúdalo, darcovstvo sa prestalo spoločne organizovať. Darcovia boli pozývaní viac individuálne podľa potrieb a požiadaviek transfúznej služby v Trenčíne. Strácal sa prehľad o dobrovoľných darcoch krvi a v súčasnosti sú anonymní ešte viac, nakoľko platí zákon o ochrane osobných údajov. Darovanie krvi však zostane vždy najvzácnejším darom života. A tí, čo tento dar dávajú, sú vzorom ľudskosti, preto im patrí naša úcta a vďaka. Ostáva nám iba prosiť ľudí, ktorí môžu darovať krv, aby ochotne a nezištne darovali tento najdrahší liek, aby nikdy a nikde nechýbal. Veď nikto z nás nevie, či už zajtra nebudeme tento liek potrebovať my, alebo naši najbližší.

Teší nás, že takýchto ľudí, ktorí rozdávajú kvapky ľudskosti, nachádzame medzi nami. Za tých 55 rokov, čo naši darcovia prvýkrát spoločne darovali krv až do dnešných dní sa dá len ťažko zrátať počet odberov a tých, ktorí dosiahli zlatú, striebornú, bronzovú plaketu a iné ocenenia. Je to ich prejav ľudskosti, za ktorý nečakajú slová chvály, preto prijmite aspoň naše úprimné poďakovanie. Rovnaký obdiv, úcta a uznanie patrí všetkým darcom krvi bez rozdielu v počte odberov.

V dnešnej dobe je potrebné podporovať vzájomné porozumenie, stretávať a nachádzať ľudí ochotných pomáhať, byť všímavý pre potreby druhých. Máme to šťastie, že medzi nami žije mnoho ľudí, ktorí pomáhajú svojim blízkym, keď si to ich zdravotný stav a vek vyžaduje. Vykonávajú záslužnú prácu, ktorá nie je docenená. Sú to ľudia s veľkým srdcom, lebo bez neho sa takáto každodenná a mnohokrát celodenná opatera robiť nedá. Je to najdôvernejšie a najušľachtilejšie poslanie človeka, keď v rodinnom prostredí opatrujú blízkych, je to obeta a služba nezištnej lásky.

Preto prajem všetkým darcom aj opatrovateľom pevné zdravie, aby vo svojej službe blízkym mohli pokračovať. Vďaka za to, že svojimi činmi ľudskosti konáte v mene lásky a dobroty a nech ste vzorom pre iných.

Ľ. Šťastná

OTUŽOVANIE S ĽADOVÝMI MEDVEĎMI

Cieľ otužovania nie je len o posilnení imunitného systému, ale aj ako sa celkovo lepšie vyrovnať s chladom a zimou. Respektíve s chladom nebojovať, ale prijať ho taký, aký je. Nosenie ľahšieho oblečenia, menej vrstiev, vyradenie šálov, rukavíc, u niektorých aj čiapok. Dôsledkom je menšia náchylnosť na prechladnutie, zníženie frekvencie ochorení dýchacích ciest počas celého roka a aj ich kratšie trvanie a celkovo ľahší priebeh, ktorý môžem už so svojimi skúsenosťami len potvrdiť.

V apríli sme s ľadovými medveďmi z Ostratíc ukončili zimnú sezónu 2018/19 vo vodnej nádrži v Žabokrekoch a už sa tešíme na tú nadchádzajúcu. Niektorí z vás sa potešili, že po studenej zime prišla jar, teplota vzduchu stúpla a s pribúdajúcimi dňami sa bude zvyšovať aj teplota vodných nádrží a onedlho ich budeme vyhľadávať nie pre otužovanie, ale pre ochladzovanie organizmu z letných horúčav.

Pre tých, ktorí by sa chceli dozvedieť niečo viac o otužovaní a pripraviť sa na budúcu zimnú sezónu, je ideálny čas začať s prípravou. Základnou podmienkou je zdravý

organizmus a preventívna zdravotná prehliadka u lekára len napomôže. Začať by sme mali domácim ranným sprchovaním. Odporúča sa striedavo meniť teplú vodu so studenou, pričom vždy ukončujeme cyklus studenou vodou, samozrejme zo začiatku studenú vodu nahradíme vlažnou a postupne ochladzujeme. V zimnom období sa odporúča studená sprcha v dĺžke 1–3 minúty, v letnom 3–5 minút. Komu sa zdá studená sprcha príliš náročná, toho poteším, lebo aj niektorí skúsení otužilci považujú sprchu za náročnejšiu ako zimné plávanie.

Otužovanie môže byť rekreačné alebo športové. Pod rekreačným otužovaním rozumieme sprchovanie sa studenou vodou, saunovanie a športovanie po celý rok vo voľnej prírode, napríklad behanie alebo bicyklovanie v ľahkom úbore. Pod športovým otužovaním chápeme plávanie v studenej vode pod 8 °C alebo v ľadovej vode pod 4 °C, pričom dĺžka by nemala presiahnuť 22 minút.

Ja by som otužovanie prirovnal k jari, keďže pri schladení organizmu nastáva stiahnutie ciev a obmedzenie krvného prietoku v končatinách. Organizmus obmedzuje všetky funkcie, ktoré momentálne nie sú nevyhnutné. Pri následnom osušení a zahrievaní telo pociťuje slastnú dávku adrenalínu a cíti, ako mu krv zalieva všetky cievy v končatinách a spúšťa sa do normálneho režimu.

Ja som začal spolu s bratom so športovým otužovaním pred tromi rokmi s Ostratickými ľadovými medveďmi. Popri všetkých pozitívnych vplyvoch popísaných vyššie mi dalo plávanie ešte niečo viac. Sme súčasťou skvelej partie ľadových medvedíc a medveďov, s ktorými sa zúčastňujeme na plávaniach nielen v našom klube, ale aj na plávaniach organizovaných v rôznych mestách Slovenska.

Kto by chcel začať s otužovaním, alebo mu ešte chýba kúsok k prvému kroku a potrebuje doplňujúce informácie, môže nás kontaktovať, alebo môže prísť na hrádzu bánovskej priehrady, kde máme celoročne plávanie každú stredu o 18:00 a v nedeľu o 14:30 hodine.

Na Facebooku máme verejnú stránku Ostratické ľadové medvede.

Na záver desatoro otužilca:

1. otužilec pravidelne konzultuje svoj zdravotný stav s lekárom a najmenej raz za rok absolvuje komplexnú prehliadku
2. otužuje sa postupne a sústavne
3. nepreceňuje svoje sily
4. dodržuje pravidelný biorytmus
5. vyhýba sa alkoholu, cigaretám a drogám
6. otužovanie kombinuje s iným športom
7. pôsobí osvetovo na iných, získava ďalších adeptov otužovania
8. pestuje si pevnú vôľu
9. snaží sa o duševnú pohodu a vždy má dobrú náladu
10. vie, že otužovanie je najlepší prostriedok, ako sa vyhnúť chorobám.

Patrik Ďurech

POVIEDKA O JEDNEJ BIRMOVKE

Mal som ísť na birmovku. Mladí ľudia sa radi domnievajú, že birmovka pozostáva z nových šiat a strieborných hodiniek, ktoré sú vlastne jej vyvrcholením, a ťažko sa dajú presvedčiť, že záleží iba na tom, aby sa mladý človek stal bojovníkom pravej viery. Nájsť birmovného otca bolo úlohou mojej matky, ináč váhavej osoby, ktorá sa iba neľahko odvážila poprosiť toho či onoho príbuzného, a tak prenechala túto starosť sesternici, aby pre mňa vybrala vhodného birmovného otca. Tým sa stal strýko Juraj, ktorý bol zámožný a dobre situovaný, a pri ktorom bola nádej, že sa v pravý čas vytasí s hodinkami. „Nespoliehaj sa na to," povedala matka. „Strýko ti vlastne preukazuje česť a koniec koncov nepôjdeš na birmovku preto, aby si dostal hodinky."

Tak prišiel slávny deň. Na dverách a verajach boli povešané zelené vetvičky a červené pivónie rozvili svoje veľké kalichy. Strýko Juraj prišiel presne. Jeho krásny koč a slávnostne vyzdobené kone zastali v blízkosti kostola, kočiš mal na sebe tmavomodrý súkenný kabát, na ktorom sa ligotali strieborné gombíky. Celkom iste mi ostatní birmovanci záviseli, keď som šiel so strýkom Jurajom po ulici. Bože môj, čo všetko vtedy prešumelo v mojej chlapčenskej hlave! Cukráreň, výlet do lesa, mimoriadne slávnostný obed! A nad tým všetkým sa vznášali ako strieborné slnce hodinky, krajšie ako všetky hodinky v meste. Čo všetko to vtedy pre mňa znamenalo!

Bolo po slávnostnom akte, ktorý ma zaradil medzi bojovníkov viery. Prijal som pomazanie, počul som birmovné meno a dostal som obrázok, ktorý mi mal pripomínať túto slávnostnú chvíľu. Strýko Juraj sa tváril veľmi dôstojne a držal ma za plece tak pevno, že človek si mohol myslieť, že to policajt lapil mladistvého previnilca. Zvony sa pretekali s vetrom, ktorý unášal ich hlahol, a my sme nastúpili do koča. Najprv ja ako hrdina dňa a po mne strýko. Kone sa dali do behu, kolesá rachotili po kamennej dlažbe a my sme sa viezli po ulici, kde bola cukráreň. Zvláštne: prehnali sme sa okolo, a vôbec sme nezastavili. Tichá pochybnosť sa mi vkradla do srdca. „Tam bola cukráreň, strýko!" nadhodil som, aby som mu pripomenul význam tejto centrály maškŕt. Iba prikývol a briadka sa mu zachvela, akoby sa po nej prehnal úsmev. No dobre, predsa ešte zostáva prechádzka po mestskom parku a tam sa stoly priam prehýbajú pod ťarchou

zmrzliny. Ale moje vnútro stuhlo v obave, keď sme zabočili smerom k nášmu bývaniu. A už o päť minút ma strýko Juraj zložil z koča. „Ďakujem ti z celého srdca, Juraj, že si bol taký dobrý a viedol chlapca na birmovku," povedala moja mať a slzy vďaky sa jej zaleskli v očiach. „Ale, prosím ťa, veď to nestálo za reč!" Nestálo to za reč, v tom mal strýko pravdu. Žiadna cukráreň, žiadna prechádzka po parku! Keby som aspoň teraz dostal tie hodinky! Zaškúlil som, predstierajúc zdanlivý pokoj, akého som bol ešte schopný, po vrecku strýkovho kabáta, ktoré sa trošku vzdúvalo a vzbudzovalo myšlienku, že... Ale nie, bola to iba vreckovka, ktorú strýko vytiahol, aby si vyčistil nos. A potom mi povedal: „Tak, Jurko, teraz pôjdeme do záhrady. Máš predsa odo mňa dostať hodinky!" Moje vnútro zaplesalo. Hodinky! Čo tam po cukrárni, po prechádzke v parku – hodinky predsa boli vyvrcholením tohto dňa! Zaiste budú mimoriadne krásne, aby vynahradili pôžitky, ktoré mi boli odopreté. Vyšli sme do záhrady zaliatej slnkom, vôňou a zeleňou konárov. Strýko ma zaviedol k holému záhonu, ktorý sa ako lysina vynímal uprostred trávnika. „Máš nejakú paličku alebo konárik?" Prekvapilo ma to. Čo mali tieto veci spoločné s mojimi hodinkami? Poslúchol som a priniesol žiadaný konárik. Strýko nakreslil na zemi kruh, do stredu zastokol paličku. Potom v kruhu nakreslil v rovnomernej vzdialenosti číslice a skúmavo si prezrel svoje dielo. „Tak, to by boli tvoje hodinky ako birmovný dar," povedal s úsmevom. „Tento tieň, chlapče, ti ukáže správny čas. To sú totiž slnečné hodiny, ktoré som ti nakreslil. Nemusíš ich naťahovať, to za teba vykoná milý Pán Boh, ktorý dáva vychádzať slnku na oblohe. Pravda, ak ju nezatiahnu mraky. Ale ja ti želám celý život bez mrakov."

Tie mraky však u mňa už boli. Taká podlosť, namaľovať mi slnečné hodiny! Taký grobian, taký biedny lakomec! Taký... Ale ten, komu patrili moje myšlienky, už nebol v záhrade. Z ulice doľahli ku mne zvuky odchádzajúceho koča. Rozplakal som sa ako nikdy predtým. Keď som si v ten večer, skôr ako inokedy, líhal do postele, našiel som na vankúši hodinky. Pri nich ležal list, v ktorom mi strýko Juraj písal ozdobným písmom: Môj milý Jurko! Viem, že som ti pripravil sklamanie, ale muselo to byť. Aj ty, ako veľa iných chlapcov, si považoval birmovku iba za príležitosť prežiť zábavný deň a dostať darček. To však nie je zmyslom birmovky. Chcel som ti dať iba malú príučku, ktorá by ťa naučila chápať, že život nám často neprinesie to, čo od neho očakávame. Dúfam, že ti hodinky urobia radosť. Zo srdca ti to želám! Ži šťastne! Pozdravuje ťa tvoj strýko Juraj.

Konečne som to pochopil. Bol som šťastný, ale čuduj sa svete, nie kvôli novým hodinkám, ale preto, že som zistil, akého mám múdreho birmovného otca.

J.P.

SVIATOSŤ BIRMOVANIA

Dňa 8. júna 2019 sa v našej farnosti konala významná farská udalosť. K sviatosti birmovania pristúpilo 50 mladých ľudí. Svätú omšu celebroval mons. Peter Brodek, generálny vikár Nitrianskej diecézy. Na pôde obce privítal pána vikára starosta obce Mgr. Anton Prechádzka, za farnosť pán farár Mgr. Peter Bajzík. Pozvanie prijali aj kňazi z okolitých farností.

Prijatie znaku daru Ducha Svätého znamená v živote birmovancov nielen výsadu, že sa stali už dospelými kresťanmi, ale predovšetkým zodpovednosť byť svedkami viery v súčasnom svete. Nech Duch Svätý hojne rozmnožuje svoje dary v srdciach birmovancov, aby správne kráčali po ceste života.

A. Malecová

ŠŤASTIE

Juraj Kochjar

Čo je šťastie?
Veľmi ťažká otázka.
Ľudia si ju kladú
už tisíce liet.
Správna odpoveď?
Niet jej, niet!

Ľudský život ťažký býva,
a šťastia je málo –
Šťastie by si kde-kto kúpil,
keby sa to dalo…
K šťastiu
vedie cesta veľmi dlhá…
… keď však po nej
vytrvalo pôjdeš,
raz určite

aj pravé šťastie nájdeš:
Žiť nie pre seba,
ale pre svojich priateľov,
pre svoju rodinu –
pomáhať tým,
čo to potrebujú,
oj, Bože, aké je to krásne!
Ten, čo to dokáže,
našiel svoje šťastie.

VÝLET PO MORAVE

Stalo sa už dobrým zvykom, že klub dôchodcov zorganizuje každý rok pre svojich členov zaujímavý tematický zájazd. Inak to nebolo ani tento rok, keď 14. – 15. mája 2019 v spolupráci s klubom žien pripravil zájazd po pútnických miestach a zaujímavostiach Moravy.

Náš autobus vyrazil už tradične od kostola v skorých ranných hodinách. Prvou zastávkou bol Velehrad, najznámejšie pútnické miesto na Morave, ležiace neďaleko Uherského Hradišťa. Najstarší doklad pre názov Velehrad je z r. 1131. Velehradský kláštor je prvý cisterciánsky kláštor založený na Morave. Jeho súčasťou je i Bazilika Nanebovzatia Panny Márie a sv. Cyrila a Metoda, ktorá je najvýznamnejšou bazilikou v ČR. Každoročne sa tu 5. júla pri príležitosti sviatku sv. Cyrila a Metoda koná Národná púť na Velehrad.

Po silnom duchovnom prežití v krásnej bazilike pokračovala naša skupina do Kroměříža a jeho kvetnej záhrady. Táto je tiež známa pod názvom Libosad a patrí medzi najvýznamnejšie záhradné diela v celosvetovom meradle. Kvetná záhrada bola založená v r. 1665 s rozmermi 300 x 485 m s množstvom geometricky strihanej zelene a kvetinových ornamentov. V r. 1998 bola zapísaná do zoznamu Svetového a prírodného dedičstva UNESCO. Po estetickom zážitku pokračovala naša cesta na Svatý Kopeček, ďalšie významné pútnické miesto ležiace cca 7 km SV od Olomouca, ktoré Olomoučanom slúži aj ako rekreačné miesto. I napriek tomu, že sa Bazilika Navštívenia Panny Márie v súčasnosti reštauruje, veľmi sa nám páčila a bolo čo obdivovať.

Po krátkom obede v Olomouci sme sa presunuli do krásnych priestorov arcibiskupského paláca. Na naše veľké prekvapenie nás hneď na úvod privítal a osobne prijal emeritný biskup Jozef Hrdlička. Rozhovor s ním bol pre nás všetkých veľkým zážitkom. Dlho rozprával o našom rodákovi p. dekanovi Ferkovi Petríkovi. Z jeho slov jednoznačne vyplynulo, že ho mali všetci radi, tak kolegovia kňazi, ako aj veriaci. Aj v súčasnosti na neho s veľkou láskou a úctou spomínajú. Po rozhovore s dôstojným p. biskupom sme absolvovali prehliadku arcibiskupského paláca.

Deň bohatý na udalosti a navštívené miesta sme zavŕšili ubytovaním sa a večerou v hoteli Flóra.

Nasledujúce ráno sme začali sv. omšou, ktorú slúžil náš pán farár v krásnych a honosných priestoroch Katedrály sv. Václava, ktorá je dominantou Olomouca a zároveň centrom rímskokatolíckej olomouckej arcidiecézy. Nestáva sa často a skôr je to výnimka, aby sa v takejto katedrále slúžila „súkromná“ sv. omša určená len pre našu skupinu. A preto veľká vďaka patrí p. Márii Forgáčovej a priateľom Ferka Petríka, ktorí nám to umožnili. Tento moment pre nás všetkých zostane nezabudnuteľným zážitkom.

Ďalšou zastávkou bola botanická záhrada. Tá olomoucká je známa svojimi výstavami Flóra Olomouc. Rozkladá sa na ploche cca 7,5 ha. Jej súčasťou je i alpínium – expozícia na trase pevnostného valu, ktorej dominujú zakrpatené ihličnany a unikátne rozárium s niekoľkými stovkami rôznych druhov ruží. Nájdete tu i zmyslovú záhradu pre nevidiacich alebo slabozrakých návštevníkov. Z botanickej záhrady sme sa presunuli na posledné miesto nášho poznávacieho zájazdu. Necelé tri km od mestečka Bystřice p. Hostýnem sa v Hostýnskych vrchoch na vrchu Hostýn, rozprestiera významné pútnické miesto, ktoré je vďaka Bazilike Nanebovzatia Panny Márie dominantou okolia. Osobitosťou baziliky je krásna monumentálna architektúra a citeľná mystická atmosféra, ktorú toto miesto vyžaruje. Podľa archeologických nálezov sa na Hostýne nachádzalo rozľahlé praveké hradisko opevnené valom. Najstaršie opevnenie bolo vybudované už za čias lužickej kultúry. Následne ho „vylepšili“ Kelti, ktorých napokon vystriedali Slovania.

Naše putovanie po Morave sme zakončili v pravom moravskom „sklípku“ U Křiváka, ktorý bol úplne poslednou zastávkou našej cesty. Dobre sme si zaspievali, ochutnali moravské vínko a plní zážitkov sa vrátili domov.

Starosta obce

SPOZA ŠKOLSKEJ BRÁNY

Milí rodičia, starí rodičia, priatelia našej školy!

Dovoľte mi prispieť pár myšlienkami do našich novín. Od roku 1972 je môj život veľmi pevne spätý so školou. Základná, stredná, vysoká, práca v škole, školské roky môjho syna. V priebehu týchto rokov som stretla veľa ľudí – učiteľov, rodičov, detí. Každý človek, ktorého v živote stretneme, nás nejakým spôsobom ovplyvní. Od detstva som chcela byť učiteľkou. Ja som mala šťastie, že na trenčianskom gymnáziu ma učila ruštinu pani profesorka, ktorá sa stala mojím vzorom. Bola to milá, príjemná pani, dokonca aj chalani ju rešpektovali tak, že ju nikdy neklamali, nedovolili si na písomke odpisovať. Vedeli sme, že by to bol „podraz" a ona by bola sklamaná. Vždy s nami jednala otvorene a snažila sa nám odovzdať čo najviac. Často som na ňu pri svojej práci myslela, ale aj na tých druhých, o ktorých som si kedysi hovorievala, že takáto učiteľka určite nechcem byť.

Svoju prácu mám veľmi rada, napriek tomu prišla chvíľa, keď som sa rozhodla odísť. Po polroku sa ozval môj kamarát – riaditeľ školy v Dubodiele a presvedčil ma, že moje miesto je práve tu. To bolo v januári 2015. Odvtedy som súčasťou života vašich detí. Počas mojej učiteľskej praxe som učila zväčša na veľkých školách. Málotriedna škola so všetkými jej špecifikami bola pre mňa dosť veľkou neznámou a napriek 24 školským rokom som mala trochu obavy. Nechala som sa hodiť do vody a musela som plávať. Dnes môžem povedať, že napriek rôznym úskaliam neľutujem a som rada tu – dovolím si povedať – v našej školičke. Milej, útulnej, kde poznám všetkých 54 detí po mene, každé ráno sa vítame s úsmevom a objatím, bez stresov, zvonenia, naháňania sa za niečím, čo v podstate vôbec nie je dôležité. Lebo títo malí ľudia potrebujú našu lásku, porozumenie, chvíľku na vypočutie čo zažili nového, čo ich trápi. A verte, na veľkej škole s nekonečnými akciami, súťažami, projektmi, 25 žiakmi v triede,... na niečo takéto akosi nezostáva čas. Možno niektorí z vás majú obavy zo spojených ročníkov, že deti sa navzájom rušia. Áno, je to nevýhoda, ale pre učiteľa, ktorý musí zvládnuť na jednej hodine to, čo iní počas dvoch hodín. Ale deti majú výhodu, že učivo sa vlastne učia dvakrát, keď ho preberajú ako svoje a potom o rok, dva, keď ho preberajú mladší žiaci, trošku si ho zopakujú a oživia vo svojej pamäti. Menej času je na didaktické hry, ale deti sú veľmi dobre pripravené pracovať samostatne, takže nezažívajú také veľké stresy pri prechode na druhý stupeň, kde je systém práce rozdielny. To, čo sa majú naučiť na 1. stupni, sa naučia na každej škole. Nikto nemôže povedať, že sme naše deti nenaučili čítať, písať alebo počítať. Naši žiaci dosahujú rovnaké výsledky ako Jastrabania alebo Mitičania. Sú medzi nimi žiaci výborní aj priemerní, ako všade. Veľkou výhodou je tiež spojenie materskej školy so základnou. Deti sa poznajú, prechod do 1. ročníka je ľahší, prostredie základnej školy i pani učiteľky im nie sú cudzie, takže adaptácia na školu je plynulá, bez stresu z neznámeho. Medzi deťmi sa vytvárajú pevné sociálne väzby, ktoré pretrvajú niekedy až do dospelosti. Je dôležité, aby deti chodili do školy v pohode, bez strachu, aby vedeli, že tu nájdu pochopenie a veľa lásky. Lebo naším cieľom by mali byť vzdelaní „ľudia", nie chodiace encyklopédie bez srdca. A to si želáme všetci, učitelia i rodičia. Aspoň dúfam.

P. S. Chcela by som poprosiť rodičov, aby venovali všetok čas, ktorý môžu, svojim deťom. Ony vás potrebujú teraz, kým sú malé. Ten čas veľmi rýchlo uletí a zrazu budú veľké a už vás nebudú potrebovať. Práca je len prostriedok na zabezpečenie živobytia, šéf je cudzí človek, ktorý z vás potrebuje vyťažiť čo najviac, ale tí malí ľudia sú vašou súčasťou, vaším pokračovaním, vaše najbližšie bytosti, ktoré vás veľmi ľúbia a spoliehajú sa na vás, že ich naučíte žiť. My v škole k tomu len prispievame, ale tí najdôležitejší ľudia pre nich ste vy, ich rodičia.

Krásne leto a veľa lásky všetkým želá

M. Rovňanová

Milí čitatelia,

prichádza záver školského roka a s ním je spojené bilancovanie. Hoci sa v škole riadime rozvrhom, každý deň je iný. Prináša niečo nové. Vedomosti, zážitky, situácie. Škola to nie sú len žiaci a učitelia. To sú aj rodičia a verejnosť. Navzájom sa ovplyvňujeme, či už si to uvedomujeme, alebo nie. Úspechy vedú cestou vzájomnej spolupráce. Bez kooperácie to nejde. Preto by som sa chcela poďakovať rodičom, ktorí prejavujú záujem, sú ústretoví a ochotní pomôcť.

Výchovno-vzdelávací proces realizujú pedagogickí zamestnanci podľa ISCED 0 – materská škola a ISCED 1 – ZŠ. Dôsledne plníme úlohy, ktoré si na začiatku školského roka stanovíme. Pripravujeme vystúpenia k rôznym príležitostiam – Mesiac úcty k starším, vianočná besiedka, program k MDŽ, Deň matiek. Organizujeme ples, detský maškarný v spolupráci s OcÚ, Deň detí. Zabezpečujeme exkurzie, kultúrne podujatia a školské výlety, ktorých sa zúčastňujú aj rodičia.

Dôraz kladieme aj na prostredie, v ktorom sa deti nachádzajú. Úpravou tried a interiéru materskej školy rozvíjame estetické cítenie detí. Priateľským prístupom poskytujeme emocionálnu stabilitu. Vedieme deti ku kamarátstvu a vzájomnej tolerancii.

1. júna bol Deň detí a pri tejto príležitosti sa uskutočnila olympiáda štyroch málotriednych škôl, v ktorej súťažili žiaci v atletických disciplínach, futbale a vo vybíjanej. ZŠ s MŠ Dubodiel obhájila minuloročné víťazstvo a znovu získala 1. miesto.

Snažíme sa zlepšovať aj materiálno-technické vybavenie. Počas roka sme vymenili svetlá v školskej kuchyni, stoličky v jedálni,

okienka pri výdaji stravy. Rozsiahlou zmenou prejdú počas letných prázdnin priestory materskej školy, kde je potrebné vymeniť podlahu. Môže sa zdať, že sú to malé krôčiky. Sú však systematické a našou snahou je skvalitňovať výchovu a vzdelávanie našich detí, prostredie a v neposlednom rade zachovať víziu: mať školu v obci.

Ďakujem zriaďovateľovi za spoluprácu, všetkým zamestnancom patrí poďakovanie za kvalitnú prácu počas školského roka a deťom prajem krásne prázdniny.

Mgr. Andrea Malecová, riaditeľka školy

ČO SA UDIALO V MATERSKEJ ŠKOLE

Deti v MŠ žili v tomto roku okrem iných aj týmito zaujímavými aktivitami:

5.apríla mali možnosť navštíviť a prezrieť si Žrebčín v Motešiciach. Deti sa nosili na koníkoch, hladkali ich, nevedeli sa vynadívať na cválanie koní vo výbehu. Výlet sa im veľmi páčil.

Na Deň matiek vystúpili v kultúrnom programe pre mamičky a zablahoželali im veršíkmi, tančekom a spevom.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa detí sa v MŠ uskutočnilo pre deti divadelné predstavenie s názvom Mama, oco, ja. Predstavenie jedného herca s veselým obrázkom rodiny sa im veľmi páčilo.

Dňa 7.6.2019 sme sa vybrali spolu s deťmi a ich rodičmi na koncoročný výlet. Odviezli sme sa najskôr na Beckovský hrad, kde nás pani sprievodkyňa povodila po hrade. Odtiaľ sme sa presunuli do mesta Piešťany, kde sme mali vyhliadkovú plavbu loďou po rieke Váh. Na záver sme navštívili obec Bojnú, kde sme mali možnosť vidieť domáce, ale aj iné exotické zvieratá, ktoré sa tam nachádzajú. Myslím si, že tento výlet zostane dlho nielen v spomienkach detí, ale aj rodičov, ktorí ho prežili spolu s deťmi aj v našich spomienkach, ktoré sme tieto aktivity s deťmi realizovali, ich učiteľky v materskej škole.

M. Žáková
a Bc. T. Prechádzková

ZACHOVAJME BOHATSTVO NAŠICH POLÍ A LÚK

Každú krajinu od nepamäti formuje človek svojou poľnohospodárskou či lesníckou činnosťou. Žijeme v nej a v jej prostredí každodenne vykonávame naše aktivity a uspokojujeme svoje potreby, čím do nej výrazne zasahujeme a meníme ju. Okolie našej obce sa vyznačuje rozmanitosťou fauny i flóry. Charakteristické je rozmanitosťou ekosystémov od nížinných lesov, dubovo-bukových a smrekových lesov až do horského pásma.

Tradičné maloplošné súkromné poľnohospodárstvo v našom okolí vytváralo rôznorodé rastlinné spoločenstvá. Nachádzalo sa tu veľa remízok, úhorov, mokradí, pasienkov, ale i starých stromov. Výrazná zmena v krajine okolia obce nastala počas kolektivizácie po r. 1948 a trvala až do r. 1961. So zánikom maloplošného hospodárenia postupne zanikol voľný chov dobytka, tradičné obhospodarovanie pôdy, pasienkarstvo. Ale dlhodobo tu bolo dostatočné množstvo poľnej zveri ako zajac, bažant, jarabica. Vytváranie veľkých lánov polí s jednoduchým prístupom pre poľnohospodárske stroje, silný nástup mechanizácie, výrub drevín a používanie priemyselných hnojív, pesticídov a herbicídov spôsobili zmeny, čím sa zhoršila kvalita životného prostredia nielen pre človeka, ale aj pre zver, vtáky a živočíchy, ktoré sa v našich lokalitách vyskytovali.

Naša krajina má najvyšší index biodiverzity spomedzi všetkých krajín Európy. K vysokej hodnote územia Slovenska prispieva najmä rozmanitosť biotopov, t. j. životného

prostredia organizmov. Vstupom do EÚ Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody prostredníctvom vybudovania sústavy NATURA 2000. Pod pojmom NATURA 2000 sa chápe sústava chránených území európskeho významu. Prostredníctvom nej sú chránené najvzácnejšie a najviac ohrozené druhy voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a vybraných biotopov, ktoré sa vyskytujú na území EÚ. Cieľom je preto zachovať biologickú rozmanitosť v rámci celej EÚ prostredníctvom ochrany vybraných druhov rastlín, živočíchov a biotopov, ktoré sú najviac ohrozené ľudskou činnosťou alebo patria k tomu najvzácnejšiemu, čo sa na európskom kontinente zachovalo. Účelom nie je izolovať chránené územia a vylúčiť z nich činnosť človeka, ale naopak, podstatou ich ochrany je zabezpečiť a podporiť tie aktivity, ktoré sú v súlade so záujmami ochrany prírody. Územia sústavy NATURA 2000 sú súčasťou prostredia človeka, ktorý v nich žije, pracuje alebo ich navštevuje.

Európa a jej územie je domovom viac ako 530 druhov vtákov, z ktorých je až 13 %, čo je 77 druhov vtákov, kriticky ohrozených, ako napr. u nás drop, sokoly, niektoré druhy husí, snehule, cíbik, dudok. V Trenčianskom kraji sú schválené tieto chránené vtáčie územia: CHVÚ Dubnické štrkoviská, CHVÚ Malá Fatra, CHVÚ Malé Karpaty, CHVÚ Tribeč a najrozsiahlejšie CHVÚ Strážovské vrchy. Okrem CHVÚ sú tu ešte i územia Európskeho významu.

Vtácia ríša je zaujímavá živočíšna trieda. Niektoré vtáky sa vyznačujú pestrým sfarbením, niektoré hlasom, iné vedú zaujímavý spôsob života, obývajú rôzne prostredie, mnohé sa nevyhýbajú ani blízkosti človeka. Priťahujú pozornosť človeka, ktorý ich môže nenápadne pozorovať, rozlišovať cez ďalekohľad, určovať jednotlivé druhy, vek i pohlavie. Zásada je rešpektovať ich pri hniezdení a výchove mláďat. V máji má každý vtáčí druh nastavený čas budíčka a večierky. Ráno, keď vyjde slniečko, spieva celý vtáčí súbor a tento koncert pokračuje až do polovice júna. Žiaľ, z našich polí a lesov nielen z Dubodiela sa vtáctvo čoraz viac vytráca. Koncom 60. rokov sa z chotára obce a Jarabinských smrečín na Inovci vytratili posledné evidované kusy vzácneho hlucháňa hôrneho. Z našich polí sa ešte vytrácajú: jarabica, bažant, prepelica, škovránky, dutky, cíbik, ďatle, žlny, sokoly, strakoš, rybárik, ale i vrany, lastovičky, či vrabce. Na záchranu tohto stavu vzácnych vtáčích zastúpení sa určujú prísne opatrenia, základom je aktívna ochrana napr.: starostlivosť o územie, zákaz zberu lesných plodov, nevykonávať ťažbu dreva v mladinách v čase hniezdenia, nerúbať, ale ponechať duté stromy, obmedziť použitie chemických látok, zákaz kosenia lúk počas hniezdenia, zákaz lovu ohrozených druhov vtákov, prikrmovanie počas zimy, stavanie vtáčích búdok a iné. Základným princípom využívania územia je snaha pristupovať k využívaniu zdrojov citlivo s ohľadom na potreby prítomných rastlín a živočíchov.

Úsilie, ktoré vynaložíme na ochranu krajiny a zveľadenie, dostaneme od nej mnohonásobne späť. Je preto na nás, aby sme zodpovedne plnili nariadenia a tak zachovali dedičstvo pre budúce generácie.

Anton Hostačný

ZO ŠPORTU

FUTBAL

JARNÁ ČASŤ SEZÓNY 2018/2019 TJ DRUŽSTEVNÍK DUBODIEL

Po odohraní všetkých zápasov tejto sezóny nastal čas pozrieť sa, ako dopadli naše mužstvá vo svojich súťažiach.

Žiaci odohrali 22 zápasov, skončili na 9. mieste so ziskom 22 bodov a so skóre 68:64. V sezóne 8-krát vyhrali, raz si so súperom podelili body za remízu a 13-krát okúsili trpkosť prehry. Najlepším strelcom nášho mužstva sa stal s 28 gólmi Stanislav Redéky.

Dorastenci skončili po sezóne na 8. mieste so ziskom 16 bodov. Odohrali 16 zápasov, s bilanciou 5 výhier, 1 remíza a 10 prehier a skóre 26:51.

Dospelí skončili na druhom mieste, s počtom bodov 66. Rovnaký počet bodov dosiahol aj víťaz súťaže Tr. Stankovce, avšak mali lepšie vzájomné zápasy, a preto sa naši hráči museli uspokojiť s druhým miestom. V 28 zápasoch vyhrali naši hráči 21-krát, 3-krát remízovali a 4-krát prehrali. Najlepšími strelcami nášho mužstva bol Tomáš Žáčik, ktorý 28-krát rozvlnil súperovu sieť. Nezaostávali však ani ďalší hráči, Peter Hostačný s 23 gólmi, Andrej Repa s 21 presnými zásahmi a Peter Kúdela s 18 gólmi.

Nakoľko sezóna skončila, je na mieste aby sme poďakovali všetkým hráčom, trénerom, organizátorom, sponzorom, ale vlastne všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k úspešnej sezóne nášho klubu a veríme, že budúca sezóna bude ešte úspešnejšia a krajšia ako bola táto.

Ešte raz, jedno veľké ĎAKUJEME a DUBODIEL DO TOHO!!!

Mgr. Vladimír Petrík

NIEČO NA POBAVENIE • PÁR VTIPOV NA LETNÚ POHODU

Farár si chce kúpiť koňa a tak sa na trhu pýta, či nemajú náboženského.

Predavač: „Áno, máme. Keď poviete Chvála Bohu rozbehne sa a keď poviete Amen tak zastaví.“

Farár ho teda kúpi. Jedného dňa si ide farár zajazdiť, avšak čoskoro mieri kôň na koľajnice a neďaleko je vlak, farár si však nepamätá čo má povedať, aby kôň zastavil.

Začne sa preto modliť a krátko pred koľajnicami povie Amen a kôň zastaví. Farár na to: Chvála Bohu!

Na matriku príde chlapík a hovorí: „Chcem si zmeniť meno.“
Matrikárka: „A ako sa voláte?“
On: „Karol Hlupák.“
Ona: „No, to nie je veľmi vhodné pomenovanie. A ako sa chcete volať po novom?“
On: „Ján Hlupák.“

Dežo sa zamestná v stavebnej firme. Šéf mu káže natrieť okná. Po piatich hodinách práce sa vráti s otázkou: „Šéfe, aj rámy?“

LISTY • Vydáva: Obec Dubodiel, 913 23 Dubodiel č. 33 • IČO: 00311537 • e-mail: obecnyurad@dubodiel.sk • www.dubodiel.sk
Redakčná rada: Mgr. Ľudmila Šťastná, Mgr. Anton Prechádzka, Jitka Petríková •
• Tlač: T-expres Trenčín • EV 5191/15 • ISSN 1339-9209 • Vychádza 2-krát ročne • Náklad: 350 výtlačkov • Vydané: jún 2019